

Stand by
America

AMERIŠKA DOMOVINA

Justice
to all

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 80.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY JULY 12th 1920

LETO XXIII. — VOL. XXIII.

Skrivnostni umor v Chicagi pojasnjen.

Chicago, 11. julija. (Op. ured.) Pred 14. dnevi smo poročali, da je v Chicagi Carl Wanderer, bivši poročnik ameriške armade, ustrelil morilec svoje žene. Morilec da je prišel v spalnico njegove žene, kjer je hotel ropati, in ker se je branila, jo je ustrelil. Može se je radi ropota prebudil in, videl ravno, ko je morilec bežal, tekel za njim in ga na cesti dohitel, kjer ga je ustrelil. Toda sedaj je mož umorjene žene priznal, da se je zgodilo vse drugače. Berite.)

Carl Wanderer, bivši častnik ameriške armade, je danes priznal, da je umoril svojo ženo in poleg tega nekega trampa, s katerim je naredil pogodbo za smrt. Porota je dvignila proti njemu dve obtožbi umora. Wanderer se je naveličal svoje žene in jo je sklenil umoriti. Da bi sum odvrnil od sebe, je najel nekega trampa, bivšega vojaka canadske armade. Naredil je načrt, da uprizori sleparski roparski napad, pri katerem bi ropar ubil njegovo ženo, a on bi ga preganjal in ubil, ter bi na ta način veljal v očeh ljudi kot junak in ne kot morilec. Rekel je, da se je naveličal svoje žene, ki bi kmalu imela postati mati. Z potepuhom se je Wanderer dogovoril, da se potepuh spravi v hišo zvečer, in ko pride Wanderer s svojo ženo domov, naj uprizori roparski napad. Tramp se je res skrival v hiši, in ko je Wanderer z ženo domov prišel, je tramp v temni veži zakričal: "Denar sem!" V istem trenutku sta se začula dva strela. Streljal je Wanderer, ki je z enim strelom ubil trampa, z drugim pa smrtno ranil ženo, katero je tudi hotel ubiti. Imel je toliko predznosti, da se je po strelu sklonil nad ženo in jo vprašal: "Ali si ranjena, ljubica?" Žena pa je odgovorila: "Dragec, jaz umiram!" Ko je Wanderer to slišal, je še dvakrat ustrelil v svojo ženo, da bo "gotov". En revolver jo potem dal trampu v roke, z drugim pa je hitel po policijo, kateri je povedal, da je neki ropar napadel njegovo ženo, katero je ustrelil, a on je ravno tedaj blizu prišel in ustrelil roparja. Vrjeli so mu, in nobena sumnja ni padla nanj, dokler ni policija dobila lastnika revolverja, katerega so dobili v rokah ubitega trampa. Ker pa je bila pištola last Wandererja, je policija končno pričela sumiti nje, in ga je aretirala, in po mnogem zvijanju se je Wanderer udal, da je umoril ženo in trampa.

Predzren rop se je izvršil v soboto ob 1.30 v Hollenden hotelu. Tam se je nahajal neki trgovec z diamanti, ki je dospel iz Pittsburga. Prinesel je v Cleveland za \$12.000 diamantov. V soboto popoldne sta prišla dva zadržana roparja v njegovo sobo v hotelu, sta ga pretepla do nezvesti in kloroformirala, nakar sta mu odnesla vse, kar je imel vrednosti pri sebi. Trgovec se je prebudil iz nezvesti šele ob 10. zvečer, nakar je bila policija alarmirana.

Plinova kompanija ponuja Clevelandu plin za ceno 45 do 85 za 1000 kubičnih čevljev.

Zastopniki U. S. Relief Ship. zopet doma

V soboto popoldne so se vrnili naši zastopniki, ki so razdeljevali v Jugoslaviji blago, v Cleveland, po dolgih osmih mesecih odsotnosti. Prišli so zdravi nazaj, nekoliko ogoreli in zdelani, toda še vedno pravi Amerikanci, kakor so odpotovali. Njih delo v domovini je bilo najbolj težavno in napornih, kar jih je še kdaj kak ameriška - slovenska misija imela za izvršiti. Sreča je le, da so bili izbrani pravi trije ljudje, ki so odgovornost in dolžnost, katero so prevzeli, spoznili kar najbolje se je dalo v danih razmerah. Razdelitev je bila točna in popolna, razven kar se je pripetilo tavnine in ropa. Vse to se bo sedaj zabilježilo, naredilo statistiko, predložilo zavarovalni družbi, nakar se izvršijo posamezna splečila. Pri začetnem naznanju se posebej o rešitvi njih zaboja. Dolžnost in skrb glavnega odbora bo, da se vsem prizadetim natančno postreže.

Koliko imajo naši potniki križnega pota v domovino povedati, koliko so videli, slišali in doživeli, bi obsegalo cele knjige. Deloma se bo o tem ljudstvo pojasnilo na posebnem shodu, katerega sklicemo, da rojaki zvedo o priključkih v domovini. Ker se baš sedaj vrši precejšno preseljevanje v domovino, bo pametno za vsakogar, da se prej natančno informira.

Konečno pa kličemo našim zastopnikom: Lepa hvala za vaše delo. Stori ste vse kar je bilo v razmerah mogoče. Vsakdo ne bi bil kos tej nalogi, vi ste jo izvršili, kar je bilo v človeških močeh.

V mesecu juniju so se vpisali sledeči otroci v otroški oddelk S. D. Z. Pri dr. Glas. Clev. Delavce Frank Bitenc, Albert Novak, Helena Milhardič, Ed. Kastelic, John Kastelic, Antonija Kastelic. Pri dr. France Prešeren Raj. Centa, Sylvia Centa, Pri dr. sv. Cirila in Metoda, Ed. Azman, Frances Azman, Ana Azman. Skupaj 11. otrok. Ob koncu junija je bilo v prvem razredu 213 otrok, v drugem 97 otrok, skupno število vpisanih otrok znaša 310. Da se bo akcija za ustanovitev mladinskega oddelka hitreje razvijala, je glavni odbor na zadnji seji izvolil posebni odbor, ki bo šel od hiše do hiše, kjer bivajo naši člani, da se čimprej nabere zadostno število otrok (500) in se začne s poslovanjem. Predsednik tega odbora je br. Leopold Kušan, za Loran Ohio, pa br. John Ivančič.

Na Wall St. v New Yorku stavijo milijonarji \$10.000 proti \$5000, da bo Harding zvoljen za predsednika. Naj le stavijo, če nimajo drugega dela, stavo bo dobil narod, ki bo volil po svoje, ne pa po stavah newyorških milijonarjev.

Clevelandski krojači zahtevajo 20 procentov zboljšanja plač ter upeljavajo tedenske plače, namesto "piece work". Lastniki krojačnic so izjavili, da ne morejo dovoliti povišanih plač, ker obleke so že tako drage, da ne morejo dobiti višjih cen, ki bi prišle, če bi se plače ponovno povečale. V Clevelandu je 2500 unijskih krojačev, ki se bodo posvetovali o odgovoru kompanije.

Nemci so se uklopili zaveznikom.

Spa, Belgija, 11. julija. Nemčija se je ustrašila grožnje zaveznikov, in po kratkem posvetovalju med nemškimi ministri, je nemška vlada sklenila podpisati pakt, katerega so ji predložili zavezniki.

V tem zapisniku se Nemčija obvezuje nemudoma povzročiti, da se upelje splošna razorožitev v Nemčiji. Objednem je Nemčija protestirala radi grožnje zaveznikov, ki so se izjavili, da bodo okupirali nadaljno nemško ozemlje, če Nemčija nemudoma ne spočne vsega, kar ji nakladajo zavezniki. Temu protestu je odgovoril Lloyd George, angleški ministerski predsednik, ki je dejal, da se zavezniki ne ozirajo na nemške proteste, oni le zahtevajo, da Nemčija spočne čimprej to, kar je že podpirala v Parizu, in čemur se je Nemčija dosledno skušala umakniti.

Nekaj dni je grozilo, da pride skoro do nove vojne med Nemčijo in zavezniki. Nemški ministri so se na vsak način branili podpisati zahtevo, da bo Nemčija nemudoma razorožila vse čete nad 100.000 moč, in da uniči 12.000 topov, katere so zavezniški našli skrite v Nemčiji. Več kot 50.000 strojnih pušk je bilo tudi najdenih v Nemčiji kljub izjavi nemške vlade, da bo to orožje uničila. Iz tega je jasno, da je Nemčija nameravala nekaj za hrbtne, in ko bi prišla deloma k moči, bi ponovno nastopila. Raditega so zavezniški hoteli in zagrozili Nemcem z novo vojno, če se nemudoma ne razorožijo.

Pevsko dr. Ljubljanski Zvon iz Ljubljane je poslalo na clevelandске rojake prošnjo za podporo. Objednem naznanja to izvršno pevsko društvo, da pevskim društvom po Ameriki drage volje pomaga dobaviti najnovije slovenske pesmi, kar je na vsak način vesela novica za ameriška slovenska pevška društva, ki jako potrebujejo novih slovenskih skladb. Naredila se je posebna nabiralna pola in se izročila g. Primož Kogoj, ki je eden najstarejših slovenskih pevovodij v naselbini in ima mnogo prijateljev. Kdor hoče kaj darovati, naj se oglasi pri Primožu Kogoj, ali pa ga bo slednji sam obiskal, ali pa naj se zgasi pri Fr. Hudovernik, 1064 E. 62nd St. Darovi bodo priobčeni in skup no poslani na pravo mesto.

V večje prostore se preseli dr. Ivnik, slov. kiropraktor in sicer 13. jul. v Butalov hišo na 6408 St. Clair ave.

Iz Dunaja se poroča, da tamojšnji listi oglašujejo, da potrebuje Chicago 2000 izvežanih kuharic. Dunajskim kuharicam se nudi prostovoljna in dobre plače, če pridejo v Chicago.

Policija je prišla tri moške, ki so v zvezi z umorom Italijana Morano. Vsi trije so Italijani, in so izvršili umor na Moranu radi 15 letne njegove hčerke, v katero so bili vsi trije zaljubljeni, toda oče je vse odklonil, nakar so mu prisegli smrt.

Kot so preračunali je v Clevelandu 4000 oseb, ki rabijo opium, morfij in druge strupe, odkar je nastala prohibicija.

Zavezniki nameravajo pomagati Poljakom

Varšava, 11. julija. Poljaki so se umaknili na celi črti, in na fronti je boj skoro ponehal, ker Poljaki in boljševiki reorganizirajo svoje čete. Poljaki se v redu umikajo, in dasi so jih boljševiki nazaj, pa niso mogli prodreti njih bojne črte. Vojna črta se sedaj vleče na mestu, kjer so se nekaj Rusi in Nemci borili, skozi Baranoviče, pri Oginski kanalu in ob reki Styr in Seret. Ukrajinci so sklenili braniti trdnjavo Kamenec-Podolski, ki je opora glavnemu mestu Galicije, Lvovu, kamor boljševiki pristikajo.

Berlin, 11. julija. Boljševške čete so dospele do predmestja Lvov. Poroka se, da Poljaki izpraznjujejo Vilno. Iz Pariza se nadalje poroča, da poljske čete izpraznjujejo Pinsk, Brest-Litovsk in Minsk. Dosedaj so Poljaki še vedno na ruskih tleh, toda videti je, da se bodo umaknili do svoje meje.

Poljski poslanci so dospeli v Spa, Belgija, da se dogovorijo z zavezniki, ki v tem mestu zborujejo, glede zavezniške pomoči Poljakom napram boljševikom. Zavezniki so mnenja, da je treba Poljakom pomagati z vojaško silo. Do zaključka še niso prišli.

Cena jugoslovanski kroni je precej stalna. \$1.45 za sto kron. To je borzna cena, in treba je kupiti milijone kron, kdor hoče to ceno. Banke in pošiljalci denarja seveda računajo malo svoto za stroške pošiljanja.

Jako nepreviden je grocerist John Tilek na 8381 Koseusko ave. Može je imel navado doma žganje kuhati in ženo pretepati. Ko je v soboto zopet pretepal ženo s pokrovom od žganjskega kotla, je prišel policist, ki je rešil ženo tepeža, objednem pa sumljivo gledal pokrov. Policist je nadalje iskal po hiši, dobil žganje, rozine in vso "pripravo". Slaba bo sedaj predla Tileku.

Ob pol dveh zjutraj so trije bandite napadli pretečeno soboto Russel Silburija na St. Clair ave. in 140. cesti. Udarili so ga parkrat po glavi, odvzeli \$4.50, uro, gumbe pri srajci, in končno paket cigaret. Cigarete so začeli takoj kaditi in prisilile tudi oropane, da je z njimi v kompaniji kadil, nakar so pobegnili.

Iz Trsta se poroča sledeče: Neki Poljak se je s parnikom pripeljal iz Amerike. Ko so na carinskem uradu začeli vizitirati potnike, se je Poljak ustrašil za svoj denar, katerega je nosil s seboj v dolarjih. Imel je 60 stotakov. Ko so prišli do njega je tepec denar hitro silal v usta in ga — požrl. Kmalu potem mu je postalo slabo in so ga morali odpeljati v bolnišnico, in čez dva dni se je zdravnikom posrečilo dobiti denar ven — manjkalo je le deset stotakov, ki so seveda medtem po drugi poti se odstranili iz telesa. Vsak človek ima svoje muhe in pamet, kako je treba "shraniti" denar.

Tri lastnosti so, ki človeka delajo močnega: odločnost, pogum in vztrajnost.

Charles Horner, rep. kandidat za mesto county clerka, se je umaknil kandidaturi. Grozdje je prekliso.

Ali pridejo železnice v vladno last?

Če bi država imela vodstvo in upravo železnic, tedaj bi si ameriški farmerji prihranili vsako leto \$3.000.000.000, ali \$75.00 za vsako farmarsko osebo. V Ameriki je približno 40.000.000 farmerjev, moških, žensk, starih in mladih, otrok. itd. Vladno vodstvo železnic bi prihranilo farmerjem en tisoč milijonov dolarjev na leto, ker vlada ne bi upravljala železnice za profit ampak v korist vsega naroda, in ker bi profiti odpadli, bi bili stroški veliko manjši, in posledica tega je, da bi se farmarsko blago, to je, živež, veliko ceneje prevajalo po železnici, s posledico, da bi bile cene živilom manjše. Pod sedanjim privatnim lastništvom imajo železnice veliko konkurenco, kar jih velja najmanj \$2.000.000.000 na leto. Farmerji plačajo na leto \$1.900.000.000 za prevoz svojih pridelkov, ali 40 procentov vseh dohodkov železnice na tovrstnem prometu. Nadalje, če bi vlada sprejela v svoje vodstvo vse parnike, ki vozijo iz ameriških pristanišč, bi bilo narodu prihranjenih nadaljnjih \$250.000.000 na leto. Vlada je naredila veliko napako, ker je prodala stotine parnikov privatnim kompanijam, ki se bodo združile v trust in diktirale cene v škodo naroda. Če bi vlada operirala te parnike, vlada ne bi iskala profita pri tem, kar ima za posledico, da bi bile prevozne cene veliko manjše, in s tem tudi cene blagu nižje. Nadalje je v Ameriki, kot so preračunali vladni organi, za \$500.000.000.000 vrednosti lesa, bakra, petroleja, premoga, železa, fosfatov, itd. Pod pametnim vladnim poslovanjem bi se stroški operiranja teh industrij znižali za polovico, vsakdo bi izdelke lahko dobival mnogo ceneje, a sedaj se ti predmeti izkoriščajo v privatnih podjetjih, plačujejo se ogromni profiti, kar ima za posledico draginjo. Draginja bi bila odpravljena, če bi vlada vzela te stvari v svojo upravo.

Mnogo rojakov nas vprašuje, kdaj pridejo na vrsto glede državljanstva. Vsem tem naznanjamo, kot smo že parkrat povedali, da vse sodnije delujejo z največjo mogočo naglico, da naturalizirajo čimveč prosilcev. Toda kot vam je znano, je skoro 10.000 prosilcev za državljanstvo papirje v Clevelandu, in je nemogoče v tako kratkem času vsem postreči. Ako delujejo vse sodnije z vsemi močmi, ne morejo podeliti državljanstva več kakor 1500 osebam na mesec. Prosimo torej potrpljenja, ker nekateri čakajo že 5 let, pa še niso na vrsti. Ako pa kdo misli, da je zapostavljen, naj se oglasi pri nas, če je hodil v šolo, bode mo pozvedeli kaj je.

Stiriletnega John Pinevski na 14312 Benwood Ave. je mati poklicala naj pride v hišo, in ko je fantiček tekel, da uboga mater, je pred hišo padel v blato, in v istem trenutku je zavozil preko njega velik truck, ki je siromaka na mestu ubil. Voznik ni odgovoren, ker je fant direktno pred njegovim vozom bežal proti domu.

Plinova družba ima v Clevelandu in okolici 348.000 odjemalcev.

Plina bo po zimi vsem zmanjkovalo

Mesto nadaljuje s preiskavami glede naravnega plina. Vsak Clevelandčan se mora zavedati, da naravni plin ne bo več dolgo koristil Clevelandčanom. Naravni plin je najcenejši in najboljši kurilno sredstvo, toda vsa znamenja kažejo, da ga Clevelandčani ne bodo več dolgo imeli. Kompanija trdi, da primanjkuje naravnega plina, in raditega je mesto upeljalo obsežne preiskave, da dožene kaj je resnica. Pri teh preiskavah se je dognalo sedaj sledeče:

The East Ohio Gas Co. dobiva naravni plin od druge kompanije, The Hope Natural Gas Co. kompaniji plačuje clevelandska kompanija 14 centov za tisoč kubičnih čevljev plina, dočim ga kompanija prodaja Clevelandčanom po 31 centov za 1000 kubičnih čevljev. Obe kompaniji, The East Ohio Gas Co. in The Hope Natural Gas Co. so kontrolirane od petrolejnega trusta, last Rockefellerja. The Hope Gas Co. vrta v zemljo v West Virginiji in Pennsylvaniji ter dovaja plin do državne meje Ohio, pri državni meji pa ga East Ohio Gas Co. sprejme in dovaja v razna mesta severne Ohio. Mesto je zahtevalo od Hope Gas kompanije, da pokaže svoje knjige in dovoli mestnim uradnikom, da pregledajo polja, kjer dobiva kompanija plin, čemur se je pa kompanija ustavila in se izjavila, da ne pokaže knjig nikomur, niti ne dovoli preiskati plinov polja, nakar je mesto kompaniji naznanilo, da bo sodnijsko prisiljena narediti, kar mesto zahteva. Kontrakt s plinovo družbo se mora narediti pred februarjem 1921, ker sicer ne bo plina. Na drugi strani pa je kompanija vezana z državno postavbo, da ne sme ustaviti plina za gotovo dobo. Mesto se v resnici trudi, da reši to perečo vprašanje v pravem času, in če bi plinove družbe nekoliko bolj mestu šle na roke, bi se vsa stvar že zdavnej rešila. Gotovo je le to, da to zimo bo jako malo naravnega plina, in vsakdo ima prav, kdor se že sedaj preskrbi s premogom.

GLEDE FARNIH ŠOL.

Lansing, Mich. 11. julija. Generalni državni pravnik države Michigan se je izjavil, da je nameravana sprememba ustave države Michigan, katere sprememba želi odpraviti vse farne šole v državi, protustavna. Ustava Zjed. držav, točka 14, daje državljanom in njih otrokom vsake vere popolno svobodo, da smejo svoje otroke pošiljati v katerikoli šolo in postave tozadevno ne smejo starišev ovirati. Radi te odločbe državnega pravnika letos ne bodo glasovali v Michiganu za odpravo farnih šol.

VOJAŠKA REVOLTA.

Washington, 11. julija. Državni oddelek naše vlade je dobil brzojav iz Mandžurije, v katerem se naznanja, da je tam zbruhnila vojaška revolta proti generalu Semenovu. Vojaki so se spuntali. Vodi jih neki Nemec.

Columbia Axle Co. je kupila osem akrov zemlje ob N. Y. Central železnici in 72. cesti. Postavijo se nove tovarne.

Pet kandidatov za predsednika letos

Chicago, 11. julija. Da bo politični boj še bolj zmešan, so se zbrali v Chicagi nezadovoljni elementi demokratične in republikanske stranke ter nameravajo ustanoviti tretjo politično stranko, ki bo predložila svoje lastni predsedniški tiket volivcem v odobritev. Delegetje "tretje stranke" so zbrani, toda takoj v začetku se je začel prepir med njimi. Zjediniti se niso mogli ali naj postavijo program določbo, da se ta "tretja stranka" izreče za neodvisnost Irske. Na konvenciji so zbrani zastopniki: "Odbora 48", singleteksarji, napredna stranka, (nekdanja Rooseveltova Bull Moose) in mnogo nezadovoljnih demokratov in republikancev. Poleg tega pa je navzočih precej zastopnikov delavcev. La Follette, znani senator iz Wisconsin, ki je tekom vojne dosledno nasprotoval Ameriki, ker se je bojevala z Nemčijo, je predsedniški kandidat te stranke, vendar se je že opazilo, da mnogo delegatov deluje proti njemu, ker so prepričani, da stranka gotovo zgubi ves upljiv, če bo La Follette kandidat.

To bo torej tretja stranka, ki bo šla letos pred narod v predsedniških volitvah. Četrta stranka je socialistična stranka z Debsom na čelu. Čuje se pa, da nameravajo tudi prohibicionisti sklicati posebno konvencijo in postaviti kandidata za predsednika, ker so nezadovoljni z demokracijo in republikanskim kandidatom. Mogoče je, da tudi delavska stranka postavi svojega posebnega kandidata, nakar bi imel ameriški narod izbirati med šestimi kandidati za predsednika, in posledica bo, da nihče izmed manjših strank ne dobi večine, pač pa bo zmaga skoraj gotovo demokraciji stranka, ker je najbolje organizirana. Mnogo republikancev je radi Hardinga zapustilo republikansko stranko.

SRBIJA POSLALA ULTIMATUM?

Trst, 9. julija. Neki častnik srbske armade je poslal italijanskemu generalu Bergamo v Trstu, ultimatum, v katerem zahteva Srbija, da se morajo Italijani nemudoma umakniti 12 milj nazaj od meje, katero so zasedli v začetku premirja. Italijani so se zoperstavili ultimatumu, ker povelje ni prišlo uradno iz Rima. Čas, ki je določen v ultimatu, je določen do 9. julija opoldne, vendar se odte-daj še ničesar zgodilo ni.

Žensko dr. Carniola, St. 493 L. O. T. M. je darovalo za semenj \$20. Hvala lepa.

Mr. Anton Korošec je v kompaniji z drugimi prevzel novo obrt, barvanje avtomobilov. Kdor je videl delo te tvrdke, se pač ne bo obotavljal, ampak izročil delo doma čim ljudem, ki vam izvršno in točno postrežejo. Naročila se oddajajo na 1063 Addison Rd.

Avtomobilsko podjetje, vožnjo z avtomobil, katero je dosedaj imel Mr. A. Korošec, je prevzel znani rojak S. Lunder, katerega dobite na ravno istem mestu 1063 Addison Rd. kot dosedaj Mr. Korošča.

"AMERISKA DOMOVINA" (AMERICAN HOME)

NAROCNINA:
Za Ameriko . . . \$4.00
Za Evropo . . . \$5.50
Za Cleveland po pošti . . . \$5.00
Posamezna številka . . . 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na "Ameriška Domovina",
919 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio Tel. Cuy. Princeton 180

JAMES DEBEVEC, Publisher LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at
Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879

No. 80. Mon. July, 12th 1920

Kam vodijo sedanje razmere?

Tekom preteklega pol leta so bile delavske razmere v Zjedinjenih državah mnogo boljše kot sploh kje drugje na svetu. Vojni položaj Evrope je Ameriko jako okoristil; vse industrije so imele polno paro dela. Pa ne samo vojni položaj, ampak položaj po vojni zahteva, da Amerika čim več more izvažati v Evropo.

Da, velik napredek je naredila ameriška industrija, toda v istem času je pohlepnost nekaterih oseb tako narasla, da resno ogroža celo industrijsko stavbo. Kljub temu, da so danes skrajno visoke plače, da je dela več kot preveč, pa je ameriški narod zadnje čase trpel pomanjkanje v tem ali onem oziru. In da "trpeti pomanjkanje" v Ameriki, kjer so viri vsega, kar si človek požel, ni vsakdanja stvar, to lahko vsakdo ve. Vzemimo sladkor; včasih so svinje krmili z njim v Ameriki, delalo se je s sladkorjem kot z vodo. Danes je v resnici pomanjkanje sladkorja. Pravijo, da ga primanjkuje, in kadar kake stvari primanjkuje, tedaj se dvigne cena, češ, če je drago, ljudje ne bodo toliko kupovali, in razmere bodo kmalu zopet normalne. Toda statistika pa nam pokaže, da so tovarnarji s sladkorjem letos naredili več dobička kakor sploh kakor drugo leto. To pomeni, da je bilo dovolj sladkorja, toda z njim se je manipuliralo in sleparilo. Opaža se splošno, da so dobički ene kot druge kompanije od leta do leta večji. To se pozna, da dotične kompanije plačujejo večje obresti na delnice, kljub dejstvu, da se je kapital skoro vseh kompanij povečal.

Tako povznanje cen se pokazuje torej vsepovsod, in ako teh povznanj ne bo kmalu konec, se bodo začeli majati temelji, na katerih stoji industrijska zgradba. Pa ne samo cena produktov, ampak tudi davki so se silno zvišali. Ako pomislimo, da je vlada tekom zadnjih treh let nabrala v davkih nad štirinajst tisoč milijonov, in da so znašali davki v šestnajstih letih skupaj komaj toliko svoto, tedaj vidi vsakdo, da je danes povprečno treba plačati štirikrat toliko davka na vsako stvar kot prej. Poleg tega pa je vlada si sposodila nad štirindvajset tisoč milijonov dolarjev.

Kje je ves ta ogromni denar? Ali je ta denar v rokah vlade ali naroda?

Niti vlada ga nima niti ga nima narod, ampak v žepih velebankirjev in veleindustrijalcev je. Nekoliko jih je obogatelo pri tem, dočim vse skupaj vzeto ni narodu koristilo. Tovarne so lastnikom nosile ogromne profite, dočim so neprestani štrajki pomagali, da so se cene višale vsem življenjskim potrebščinam, tako da je postalo življenje delavca skoro nezno.

Vrednost dolarja je znatno padla; ako primerjamo današnji vrednost dolarja z današnjimi cenami življenjskih potrebščin, tedaj kmalu zanjdemo, da je vrednost padla za 75 centov, to je, kar ste kupili pred časom za en dolar, kupite danes za tri dolarje. Ako vse to opazujemo in si zapomnimo, tedaj smo lahko prepričani, da bo leto predsedniške volitve jako vroče in srdite. Ako se izvanredno ne preokrene na bolje, tedaj nikakor ne moremo pričakovati rožnatih dni v bodočnosti, nekateri so šli celo tako daleč, da prerokujejo paniko in krizo, kar je pa zaenkrat težje dokazati.

Cene tovarniških izdelkov te ali one vrste so visoke do nebes, in kakor hitro si tovarne v Evropi nekoliko pomagajo v Evropi ter se postavijo na svoje noge, tedaj bodo ameriški importerji zahtevali veliko evropskega blaga, kajti v Evropi se bo blago ceneje dobilo kot pa se more izdelati v Ameriki, kajti bolje je kupovati cenejšo, četudi tujezemsko robo, kakor pa tukaj plačevati pretirane cene. Ako pa se bo blago iz Evrope sem dovažalo, tedaj bo evropski dolg kmalu zbrisan, ameriški dolar ne bo več vsemogočen, tovarne v Ameriki ne bodo imele toliko posla in — kaj?

V prihodnjih predsedniških volitvah bomo videli kam se obračajo ameriške gospodarske razmere, videli bomo velike politične in gospodarske spremembe.

Vrana vrani ne izključe oči. V "Naprej" smo čitali, da je "Prosveta" najboljši slovenski dnevnik v Ameriki", temerete! Zakaj? Zato ker je Zavrtnik napisal nekaj brozge o "Naprej" je tudi ustanovil tak konsum v Ljubljani in Anton Kristan, tedajni predsednik dotičnega konsuma v Ljubljani, je lepo bankrot naredil s konsumom, in vse slovensko časopisje mu očita, da si je pri tem "zaslužil" en milijon kron. Zato pa je "Prosveta" najboljši list, ker je polvalila Kristana, ki ima milijon v žepu, tri vile po Slove-niji eno tovarno, itd. itd. Poleg tega je tudi kraljev minister in je kralju položil prisego zvestobe. To ga nič ne moti, če je zraven tudi socialista. In ker "Prosveta" o tem molči, je "najboljši list".

"Prosveta", list "nočnih posod" in "podpostelnih loncev" z vsebino, ki spada v te lonce in posode. Ha!

Slovensko Republičansko Združenje namerava sedaj za šifkartašnico in pošiljanje denarja. Fizol, gobe, mast kar in kaj že zadnje prodaja. Ali ne bi bilo dobro, če Republičansko Združenje najprvo prodalo šifkarto onim, ki imajo glavni odbor, ki so zbirali en milijon, da bodo nad Lahe?

Obnili so: Narod, da, da, preženemo Laha iz naše zemlje. In narod je dal. Narod vselej da, kadar ga kdo ponaša za nos. Sedaj pa že dve leti v Chicagi vlečejo od tovarnarja, namenjenega za propagando proti Lahom, mnogo plače razne korifeje katerim so Lahi deveta briga.

Ko je nekaj članov glavnega odbora Rep. Združenja protestiralo proti temu, to jih Zavrtnik & Co. bacili iz urada. Potem pa kričijo nad cenzuro drugje.

Če se je dal kateri narod bolj potegniti za nos kot slovenski narod od čičaške rudeče gospode, bi moral dobiti demantnega slona v nagrado za neumnost. Dajte denar, za svobodo naroda, a sedaj ustanovljajo šifkartašnice, privatne kompanije, vozijo se na sprehode, kadijo dišeče cigare, kupili so si avtomobile, Lah pa še vedno pobija duševno in telesno naš narod po Kranjski, Istri, Dalmaciji.

Milijondolarški fond! Iz tega fonda se je plačalo \$800, reci osemsto dolarjev, ko so šli čičaški gospodje v Washington povedat senatorjem, da Jugoslovani ne marajo Trsta. Mi bi le želeli sedaj da se šifkartašnica čimprej ustanovi v Chicagi in nemudoma prodaja karte vsem mešetarjem tega fonda in se jih pošlje v Trst delat reklamo za Garibaldi-ja.

REGENT ALEKSANDER NA HRVATSKEM IN SLOVENIJI

Prvič odkar se je združila Slovenija in Hrvatska s Srbijo v eno državo, je posetil regent Aleksander te nove pokrajine. Prebivalstvo v hrvatskih in slovenskih krajih še ni imelo prilike videti novega vladarja. Dvomilo se je, tudi če bi bil tak vladarjev obisk na mestu radi razpoloženja prebivalstva. Toda koncem junija je regent obiskal Hrvatsko in Slovenijo, in kot poročajo časnikarski urad države SHS je bil obisk nepričakovano sijajno počastjen. Mi v sledečih vrsticah poročamo kako je regent Aleksander posetil Zagreb in Ljubljano, ker je to prvič, da je Karagorgjevič posetil Slovenijo in Hrvatsko. Uradni časnikarski urad države SHS poroča tozadevno:

Belgrad, 26. junija. Poročajo iz Zagreba: Manifestacije, katere je prebivalstvo vseh razredov spontano pridelilo prestolonasledniku Aleksandru, se dvigajo v vse večji meri in vsak dan se pokazuje večje navdušenje vladarju. Danes je regent posestil pravoslavno cerkev v Zagrebu. Po obisku v cerkvi je regent na konju odjahal proti Jelačićevemu trgu, kjer je bilo revidiranje armade. Na vsem potu je bil prestolonaslednik obkrožen s cvetjem, katerega so trosili pred njim zagrebške žene. Revidiranje armade je bil sijajni dogodek. Po pregledu je Aleksander posestil Aleksandrovo vojašnico, kjer ga je sprejel krog častnikov. Ob tej prilici je podaril 35. hrvatskemu pešpolku ime Polk Zrinjskega in 36. hrvatskemu pešpolku pa "Jelačičev Polk".

Popoldne je regent posestil jugoslovansko akademijo umetnosti in znanosti, univerzo, Sokolsko društvo in povsod je bil pozdravljan na nepopisen način, posebno od strani dijakov, katerih ovacije so bile brezkončne.

Vsi zagrebški časopisi so prinesli obširna poročila o tem dogodku, in povdarjajo, važnost tega dneva.

Zvečer je bila svečana predstava v narodnem gledališču, kjer je bil prestolonaslednik dočakan z navdušenimi živjimi kliči. Pred gledališčem se je zbralo na tisoče naroda, ki je zahteval, da se regent pokaže na balkonu. Med odmorom je regent v resnici zapustil gledališče in šel na balkon. Po mestu je kar grmel navdušenih kliče.

Belgrad, 27. junija. Iz Zagreba javljajo: Včeraj popoldne je regent posestil Maksimir, kjer je prisostoval tekmovalcem sportnih društev in se razgovarjal s kmeti, ki so prišli v ogromnem številu iz okolice Zagreba ter frenetično pozdravljali regenta.

Zjutraj drugega dne je Aleksander posestil Samobor, kjer je bil ravno tako navdušeno sprejet. Pri svojem odhodu je daroval revnim dijakom 5000 dinarjev, jugoslovanskemu društvu 5000 dinarjev in raznim zagrebškim dobrodelnim organizacijam pa 12.500 dinarjev.

Ob pol dne se je regent odpeljal iz Zagreba proti Ljubljani. Iz Ljubljane poročajo, da se slovenski narod pripravila z ogromnimi pripravami za sprejem regenta. Vsa Slovenija je v zastavah in cveticah. Računa se, da se

je v Ljubljani zbralo najmanj 150.000 Slovencev, da dočakajo regenta.

Belgrad, 27. junija. Iz Ljubljane poročajo: Prihod regenta Aleksandra v Ljubljano je dal slovenskemu narodu priliko, da se kaže v pravi luči. Iz cele Slovenije je dospelo v Ljubljano mase naroda, da so navzoči, ko se dopelje regent. Vse ulice v mestu so bile sijajno okrašene s cveticami in narodnimi zastavami. Vlak je dospel v Ljubljano ob pol petih popoldne. Sprejem je bil naravno triumfalen. Na kolodvoru so pozdravili regenta dr. Brejc, načelnik slovenske vlade, in dr. Tavčar, mestni župan. Med navzočimi so bili tudi škof Jeglič, oficirski zbor, poslanci, ki se nahajajo v Ljubljani, bivši ministri in uradniki. Dr. Brejc je pozdravil regenta sledeče: Slovenija, svečano oblečena, je živahno pričakovala vaš obisk, in v veliko čast mi je, da vas pozdravim v ime Slovenije s klicem: Dobro došli! Bog naj vas blagoslovi!

Po raportu generala Smiljančiča, je odšel regent, v spremstvu ministrskega predsednika Vesniča, na ulico, in se v vozu peljal skozi neštete mase naroda, na čelu ogromne parade, proti deželni palači. V paradi so bile zastopane vse korporacije dijakov iz gimnazij in osnovnih šol, ogromna masa sveta iz vseh delov Slovenije. Pravi deželni cvet je padal na prestolonaslednika. Največji utis je pa naredila skupina begunciev iz zasedenega zemlja. Vsi ti so prišli črno oblečeni, z narodnimi zastavami, zavite v črno, in nosili so napis slovenskih mest in krajev, odkoder so morali bežati pred Italijani: Trst, Gorica, Reka, itd. Na veliki tribuni je prepevalo 600 najboljših pevcev narodne pesmi. Regent se je moral ponovno prikazati na balkonu, ker je masa naroda neprestano ga klicala. Zvečer se je vršila po mestu velika bakljada z godbo in pejskimi društvi.

Iz Ljubljane se je regent odpeljal proti Mariboru.

Tako se glasi poročilo. Nismo priobčili tega radi "kraljeve reklame", ampak, da rojaki v Ameriki vidijo, kaj doma delajo vaši bratje in sestre. To je skica dnevnega dogodka, ko so Jugoslovani sprejemali vladarje od Habzburžanov na Karagorgjevičev. Kakor je videti je regent priljubljen, če se je 150.000 ljudi potrudilo v Ljubljano, da ga vidi.

Za nas Amerikance so seveda taki obiski brez pomena, ker ne koristijo nikomur. Vse preveč se pri enakih stvareh potroši denarja za ničemurni lišp in okraske. Narod pa tudi ne more živeti od samih izjav lojalnosti. Sprejemanje kraljev danes ni demokratično, in Jugoslovani bi prav storili, če bi čimprej sklicali ustavotvorno skupščino, ki naj bi se izjavila postavnim potom za republikanski način vlade.

PRIDELOVANJE TOBAKA

Ivan Dolinšek. Gotovo bi se bila naša država že davno zrušila pod težo onih kletvic, ki so jih v zadnjih letih pustili naši vsi gojilci tobaka. Vredni tobakarji, ko bi se bile te uresničile. Čeravno je sajenje tobaka zelo strogo prepovedano.

bo vendar mogoče zanimalo naše tobakarje, kako se ta prideluje. Evo vam to v kratkih potezah:

Tobak spada med strupene rastline in vsebuje v sebi strup nikotin. Ta strup je ono omamlječe, kar se nahaja v dimu. Boljši tobak ima manj: 0.5 — 1%, slabši pa kar cele 3 — 4% nikotina v sebi.

Zahteva tople, solne lege in okrog 25 stop. C leme toplote. Zemlja se mu mora najskrbneje pripraviti; gnojiti se mu pa ne sme preveč, ker bi to slabo uplivalo na njegovo kakovost. Od umetnih gnojil pride v poštev samo 40% kalijeva sol, dušična gnojila pokvarijo njegov aroma (duh, vonj) preobčutno. Istotako se ne sme gnojiti z kajaitom, ker bi mu ta kar naravno škodoval (vsled klora, ki se v njem nahaja). Fosfornih gnojil pa niti ne potrebuje, niti ne poplaca. Seme se seje v zgodnji pomladi v tople grede, ali kjer teh ni naravnost v lonce, ki se držijo na kakem toplem kraju, dokler ne izklijajo. Ko so dosegle tako velikost, da se jih zamore prijeti z dvema prstoma, pikramo jih na prost, kjer ostanejo do končnega sajenja. Ko se je tu razvil šest listov, presadimo jih na stalno mesto 30 — 40 cm narazen. Poznejše negovanje je nekako isto, kakor pri koruzi: okopavanje, čim večkrat tem boljše, obsipavanje, ko so dosegle primerno velikost. Cvet se pri tobaku navadno odščipuje, ker se s tem ublaži moč nikotina, le pri tobaku za pipo se pusti nekaj cvetov, da je močnejši. Na vsakem steblu pa pustimo samo 8 — 12 listov; če pustimo več, gre to na račun kakovosti. Ko se pokažejo na listu rjave pege, treba ga je potrgati, to se vrši od spodaj navzgor. Najboljši so srednji listi. Liste se potem naniza na vrvice, palice ali na vrbove šibe in se jih da sušiti na podstrešju v senčnat kraj. Po kraji jih, kjer se mnogo pečajo s tobakom, imajo za to posebne sušilnice. Sušenje trpi kakih 6 — 8 tednov, nato se zvežejo listi v snočice in se oddajo tovarni, da ga ona pripravi (fermentira). Tam se vsaka vrsta tobaka prideluje po posebnem načinu in se s tem doseže večja ali manjša finost. Vsa ta dela so izpeljiva samo v tovarni, kmetovalec tega ne zmore, zato si nikar ne domišljajte, da boste doma pridelali tobak, ki je enak tovarniškemu; to je stvar nemogočnosti. V malem se pusti tobak, da se izpoti, ker doseže s tem večjo finost. Prišli se ga k potjenju s trdnim pokladanjem. Ne sme se ga pa tudi pustiti predolgo, ker bi se znal pokvariti. Hrani se potem na kakem suhem prostoru.

Vse to zanimalo bi bolj al-banskega, kot pa našega kmeta, vendar pa se zna v do-glednem času tudi pri nas dovoliti sajenje tobaka, seveda pod finančno kontrolo, in takrat bodo nastopili zlati časi za naše tobakarje, ki danes tako poželjivo v strahu bo-žjem, opazujejo to zlahtno travico.

Pripomba uradništva: Doznali smo z Ljubljane, da je finančno ministrstvo dovolilo pod veljavnimi pogoji sa-jenje tobaka v Sloveniji, zlasti tudi v Prekmurju.

Umrl je v Trstu dne 1. ju-nija poštni višji kontrolor g. Gabrijel Lindtner.

Polovične cene na železni-cah za dijake. Prome.no mi-nistrstvo je odobrilo, da so dijaki, ki odhajajo v inozem-stvo, upravičeni do polov čne vozne cene na železni-cah in na vodi brez ome-jitve voza.

Židovstvo — velika nevar-nost za Jugoslavijo. "Luc", glasilo Jug. kat. dijaške lige v Zagrebu poroča v 10-11. številki 1920 o gibanju, ki je nastalo med vseučiliškim di-jajstvom na Mažarskem proti židovstvu. Antisemitska ro-paganda je dosegla tamkaj svoj višek. Vlada je na pri-tisk narod. mažarskega di-

BOLNI SLOVENSKI MOŽJE TER ŽENE PRIDITE K MENI DANES.

Z uspehom sem zdravil

Nervoznost, sla-bost, nepravil-nost, rektalne bo-lezni, popolno oslabelost, bolečine v hrbtenici, mazule in izpah-ke na obrazu.

Ali trpite na

nerednosti krvi, kožne bolezni, na-obistih ali jetrah v želodcu, rev-matizmu, ali na srčni napaki

Ne bodite bolni. Če ste boleli dolgo časa, ali ste zadnje čase boleli ter niste dobili olajšbe, pridite k meni. Dajte, da mi skrbno preiščemo vas ter vam pove-mo kaj moremo narediti za vas. Mnogo bolnikov je do-bilo olajšbo, ko so prišli k nam. Kar sem naredil za dru-ga, naredim za vas. Zadovoljni bode-te.

Uradne ure od 9. do 8., v nedeljah od 10 do 2.

Dr. KENEALY

647 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio

POLEG REPUBLIC BLDG. ZRAVEN BONDS
STAR DRUGO NADSTROPJE. CLOTHING
GLEDALISCA STORE

Najboljše! Najbolj sigurno!

Najbolj praktično!

Pošiljati denar v staro domovino je preko stare

The Lake Shore Banking & Trust Co.

Vogal 55. ceste in St. Clair Ave. Cleveland, O.

Stara Lake Shore banka izdaje bančne menjice, (for draft) katere se izplačujejo po celem svetu, posebno pa pri jugoslovanskih denarnih zavodih, kakor hitro se predložijo v izplačilo.

Vložite svoje prihranke in imajte svoje bančne posle z banko, katere OGROMNO PREMOŽENJE znaša svoto preko \$28,000,000. Mi plačujemo 4 procenote obresti od vseh vlog. Vse naše podru-žnice imajo tujezemski oddelek, preko katerega morete poslati denar v staro domovino. Posebno pozornost posvečamo Jugoslovancem v Collinwoodu v naši na novo otvrti podružnici na EUCLID AVE. IN IVANHOE ROAD.

NASLOVI NASIH PODRUŽNIC:

E. 55th St. & St. Clair Ave. Prospect Ave. & Huron Road. Superior & Addison Road. St. Clair Ave. & E. 125th St. Superior Ave. & E. 120th St. Euclid Ave. & Ivanhoe Road.

Točnost in sigurnost je naše geslo.

Za vse informacije, pošiljanje denarja, kako morete dobiti vaše rojake in prijatelje k sebi, se vseej obrnite na upravitelja našega tujezemskega oddelka g. J. B. Mihaljevič, ki vam hoče vseej pri-jazno postreči in dati vse potrebne informacije.

Pridite osebno ali pa pišite na

The Lake Shore Banking & Trust Company

E. 55th St. & St. Clair Ave. Cleveland, O.

Namesto kron

Ustanovljeno 1841
Kapital \$18,000,000

pošiljajte DOLARJE v Jugoslavijo

The American Express Co. prodaja tujezemske drafte in tujezemske mo-ney ordre, nakazane v ameriških dolarih za pošiljatev v Jugoslavijo. Ko dosepejo ti money ordri v domovino se spremenijo v krome kakor je tedaj cena. Ker v Jugoslaviji zahtevajo do-larje, se dobi v Jugoslaviji več Kron za dolar kakor pa tukaj.

Ceke ali money ordre morete kupiti v vsakem večjem uradu American Rail way express, podružnici ali v uradih American Express Co., v New Yorku, Bostonu, Philadelphiji, Baltimoru, Wa-shington, Buffalu, Pittsburgu, Cleve-land, Cincinnati, Chicagu, Detroit, Mi-nneapolis, Milwaukee, St. Louis, Kan-sas City, San Francisco, Los Angeles, Seattle in Montreal.

Ali pa pišite v vašem materinem je-ziku na naslov spodaj, priložite eks-presni money order ali poštni money order za svoto, katero želite poslati, dajte svoje ime in naslov in ime in na-slov onega, katerega želite poslati.

FOREIGN MONEY ORDER DEPARTMENT "N"

AMERICAN EXPRESS COMPANY,

65-Broadway, New York.

Clevelandski urad: 2048 East 9th St.

Kadarkoli pošiljate denar kamorkoli, zahtevajte vedno Ameri-Expres Co. receipt za nje. To je zavarovalnica proti zgubi.

Main 1447

Tel. Central 8821 W

Mihail S. Ceretkin ODVETNIK

SE PRIPOROČAM VSEM JUGOSLOVANOM.

ENGINEERS BLDG. Cleveland, Ohio

ta izdala naredbo: Sleher-
ni vseučilišnik in rigorozant
mora dokazati, da se ob času
diktature prolerijata ni pre-
grešil proti napravam, običa-
jem in idealom mažarskega
naroda ali proti svobodi vse-
učilišča. Komur bi se pa kaj
aličnega dokazalo, ima biti
izključen iz vseučilišča, za-
brani se mu nadaljno študi-
ranje, ne more polagati iz-
pitov in ne doseči doktorske
časti.

Znano je, da je ta naredba
naperjena v prvi vrsti proti
židom, kajti najhujši agita-
torji boljševizma so bili rav-
no židovski študentje. Židov-
ski študentje so bili zagospo-
darili v raznih dijaških kor-
poracijah, oni so metali križe
iz krščanskih zavodov, oni so
z demonstracijami zahte-
vali, da se imajo odpustiti
katoliški profesorji. Mažar-
om je pridrla židovska povod-
nj do grla na vseh straneh.
Vse je imelo židovski značaj:
trgovina, banke, morala, kpji
ževnost, politika in časopisi
z zvanečimi imeni, kakor:
"Az Est" (večer), "A Nap"
(dan), "Vilag" (svet) itd.

Mažarstvo se je že utaplja-
lo v židovstvu, danes si hladi
v obupu svojo jezo nad njim.
Borba bo težka, Mažari so
polni navdušenja in poštvo-
valnosti, ki prehaja časih
skoro v nacionalno besnost;
nimajo pa še solidne gospo-
dar, organizacije in globoke
ideološke edinstvenosti, do-
čim razpolaga židovstvo z
velikim kapitalom, z močnim
tiskom in s celo maso inteli-
gence. Antisemitizem na Ma-
žarskem bo smrt naše mlade
Jugoslavije, ako ne storimo
tako energičnih korakov
proti židovski pogibli. Židov-
ski dijaki hite trumoma v ju-
gosl. Jeruzalem, v Zagreb,
kajti Dunaj in Praga jih ne
sprejmeta. Z mažarskimi štu-
denti so prišli naravnost zlo-
činski tipi na naše zagrebško
vseučilišče. En slučaj:

Egon Berger — Barsony,
pravnik, je bil rdeč garlist in
ogleduh Bela Kuna. Za to je
dobil 6000 kron mesečne pla-
če. V Pešti je oropal nekega
grofa in po polomu boljševi-
zma je pobegnil v Jugoslavi-
jo. V Pešti je razstavljena
njegova slika med največji-
mi zločinci in na njegovo kle-
to glavo je razpisana nagra-
da 200.000 kron; pri nas pa
se je brez najmanjše zapreke
vpisal na pravniški fakulteti
v Zagrebu ter dobil ob enem
dobro službo pri neki zagreb-
ški banki.

Ali ni to sramota za vseuč-
lišče, izdajstvo nad domovi-
no? In zagrebški vseučiliški
profesorji gredo tej zalegi še
kolikor moči na roko! Dočim
so se n. pr. lansko leto neka-
teri profesorji upirali proti
temu, ker so jim Slovenci pri
izpiti odgovarjali slovenski,
pa dopuščajo, da jim mažar-
ski židje odgovarjajo — nem-
ški! Med seboj govorijo samo
mažarski, izjemoma nemško,
a pri seciranju na Šalati se
zgodijo večkrat, da odmeva ce-
la dvorana njihove davorije:
"Nyond meg a gombot!"

Ali bomo res mirno gledali,
kako nam židovske stenice
izpijajo kri!

POZOR.

slovenski avtomobilisti.
Kadar želite, da zgleda
vaš avtomobil kakor nov, te-
daj ga pripeljite k nam. Mi
vam prebarvamo avtomobil z
najboljšo barvo po najnovej-
ši metodi v vašo popolno za-
dovoljnost. Točna postrežba,
zmerne cene. Slovincem se
priporočamo v obila naroči-
la.

The H. K. & Co.
1063 Addison Rd.
Princeton 701 L. Rosedale
5464 R. (m. f. 94)

Naprodaj je dobro idoča
prodajalna s slaščicami, str-
ži se od 5 do šeststo dolarjev
na teden. 547 E. 140th St.
Eddy 2277 J. (82)

Ena soba se odda v najem
za 1 fanta. Vse priprave.
3009 Prosser ave.

Soba se odda v najem za 1.
fanta. 1273 E. 60th St. (81)

Severova zdravila zdravijo
zdravilo v družinah.

Natresite ga v svoje čevlje.

Da dosežete za svoje čevlje, žgoče
in srbeče noge zašajen komfort, in
da ustavite neprijetno potenje in
dub, ki nastaja iz tega, natresite v
svoje čevlje in nogavice

Severa's Foot Powder

(Severov Prašek za noge). Ta prašek
pomaga, če vas bole noge, suhi
vlagi in drži vaše noge suhe in v
komfortu. Dobite ga pri vašem le-
karju. Cena 2/6 in 1/6 danka.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Albert Ivnik D. C.

ZAHVALA.

Tem potom se zahvalim slo-
venskemu doktorju kiroprakti-
ke
na
5506 St. Clair Ave.

ki je ozdravil moje bolezen tra-
jajočo čez 20 let, ter me rešil
mojega dolgotrajnega trpljenja
Zelo ga priporočam rojakom
ter bi mi bilo v veselje dati vsa-
komur natančnejša pojasnila.

FRANK KRHN,
1261 E. 60th CESTA

Naznanje občinstvu.

Dr. EARL SNYDER

je
ODPRL
zobozdravniški
urad prve vrste na

6400 ST. CLAIR AVE.

Vsi, ki potrebujejo zobo-
zdravniško delo, naredijo
dobro, ako se obrnejo do
nas, ker je vse naše delo
garantirano.

Preiskava zob zastoj
Govori se slovensko.

Uradne ure od 9—12, in
od 4—8. Ob nedeljah
po dogovoru.

O. S. Bell
Princeton 245 Rosedale 6353-W

JOS. VOVK
1123 Addison Rd.
AVTOMOBIL ZA VSE SLUČAJE
SE PRIPOROČAM.

Naprodaj je hiša 12 sob,
in 2 kopališči in garaže, lot
40x140, na lepem prostoru.
Rent na mesec \$134.00. Po-
zve se pri lastniku na 5704
Dibble ave. (81)

Pet hiš naprodaj v Euclid,
Ohio. Po nizki ceni. Vpraša
se pri Louis Recher, Wood
721 R. Euclid, O. (82)

Naprodaj je hiša za dve
družini, kopališče, podstre-
šje, klet in velik jard. Vpra-
šajte na 1124 E. 67th St. bli-
zu St. Clair ave.

HIŠA NAPRODAJ, 7 sob, lot 56x169
garaža. Vogel 158. ceste, stop 117.
Proda se radi odhoda v staro domovino
Pozve se ravnatim. (83)

IZJAVA.

Na prošnjo in željo Mrs. Mary Skof
448 E. 156th St. Collinwood, O. poda-
jam v blagotno pojasnilo sledeče
uradno potrdilo:
"Jožef Tratnik, sin Valentina in Ka-
tarine Leban, iz Stepnika, št. 20, žup-
nija in občina St. Viška Gora, je umrl
v Gorici dne 5. junija, 1914. To potrdi-
lo prihaja iz župniškega urada na St.
Viški Gori. S tem je jasno dokazano,
da Mrs. Mary Skof, prej soproga pok.
Jože Tratnika, se je poročila z Math
Skofom po smrti svojega prvega moža
Tratnika. Skof poroka se je sklenila 10.
avgusta, 1914. S tem naj bo konec na-
tolcevanja zoper gospo Mary Skof.
(80) Rev. Joseph Skur, župnik

Najstarejši slovenski plumburji.

Kadarkoli potrebujete dobrega plum-
barskega dela, katerega hočete imeti
izvršenega čedno, točno in po zmerni
ceni, tedaj se oglašite pri najstarej-
šem slovenskem plumbarskem podjet-
ju v Clevelandu

MOHAR in OBLAK,
Mi izvršujemo vsa plumbarska dela
naše delo je garantirano, naše cene
nizke. 9206 Superior Ave. (x-13.)

NOVA, zidana hiša naprodaj, 8 sob,
kopališče zgoraj in spodaj. Proda se
po nizki ceni radi odhoda v staro do-
movino. Pozve se na 14606 Thames
Ave. Collinwood (80)

Cunard parobrod "ITALIA"

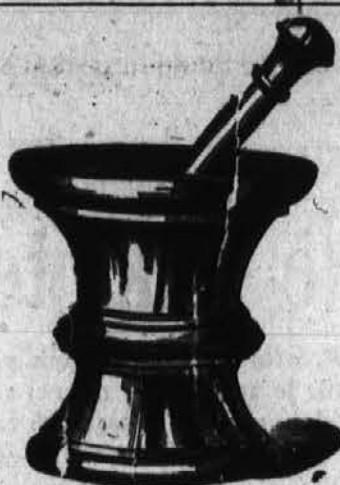
odplove v Trst, 31. jul.

Cena \$100.00 in \$5 vojne-
ga davka. Vprašajte za
tikete v našem uradu

takoj
Pošiljanje denarja in
prodaja šifkart

Zupnick & Co.

6024 ST. CLAIR AVE.
Cleveland, Ohio

National Drug Store
SLOVENSKA LEKANA

Vogal St. Clair ave. in os. ce-
ta. S posebno skrbnostjo izde-
ljamo zdravniške pripravke,
zalogi imamo vse, kar je treba
v najboljši lekarni

ALI ČAKATE?

Čakal bom, dokler me ne
bo bolelo, ta izraz se dosti-
krat rabi, kar se tiče zob.
Ali vi čakate, dokler pogori
vaša hiša, predno jo pusti-
te zavarovati? Kadar zbolí
vaš otrok, ali čakate, da u-
mrje, predno pokličete zdrav-
nika? Ali čakate januarsko
mrzlo vreme, predno kupite
zimsko suknjo? Ne čakajte
toliko časa, doler vask boli.

Dr. F. L. Kennedy, zobo-
zdravnik, 5402 Superior ave.
vogal 55. ceste.

Uradne ure od 9-12, in od
1-5. Govorimo slovensko.

NAZNANILO.

Genjenemu občinstvu naznanjam, da
sem prevzel grocerijo in mesnico na
3709 E. 93rd St. Prej sem se nahajal
na 1563 E. 38th St. Priporočam se slo-
venskim gospodinjam, da nas obišče-
je v novih prostorih in se prepriča o
naših nizkih cenah. Se priporočam v
obilen obisk.

ANTON POKNIKAR,
3709 E. 93rd St. (81)

J. S. Jablonski

SLOVENSKI FOTOGRAF.

6121 ST. CLAIR AVE.

Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške
slike, po naj ovejši modi in po nizkih cenah. Za
\$4.00 vrednostnih slik (en ducat), naredimo
eno veliko sliko v naravni velikosti ZASTOJ.

VSE DELO JE GARANTIRANO.

Nehajte plačati rent. LASTUJTE SVOJO HIŠO RADI VAŠIH OTROK.

Vaš stari prijatelj John Kova-
čič je upravitelj oddelka za pro-
dajanje zemljišč od The R. P.
Clark Land Co.

Vprašajte
Mr. KOVACIČA za nasvet
On je sedaj z R. P. Clark Land
Co. na 501 Bangor Bldg. 942
Prospect St.
Telefon Prospect 316

Pozor, Plumbing!

Kadarkoli hočete, da se v vaših
hišah naredi plumbarsko delo, se obr-
nite na svojega rojaka, ki vam naredi
to v najboljšo zadovoljnost. Stranišča,
kopališča, sinke, itd.
Pojdite k svojemu rojaku najpr-
vo, predno drugje vprašate. Najstarejši
jugoslovanski plumbur v Clevelandu.

NICK DAVIDOVICH

6620 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland, Ohio
O. S. Princeton 1173 W
Rosedale 1823

Dr. J. V.

ZUPNIK,

SLOVENSKI
ZOBO - ZDRAVNIK,

6127 ST. CLAIR AVE.
Knausovo postopje nad Ord-
novo dvorano.

Najboljše zobozdravniško delo
po nizkih cenah
URADNE URE: od 8:30 zju-
traj do 8:30 zvečer.

Liberty bondi se sprejemajo
za v plačilo polne vrednosti.

Dr. H. O. Stern, Dr. S. Hollander

zobozdravnika

1355 E. 55th St. vog. St. Clair
Vstop na 55. cesti nad lekarno

Ure od 9. zjutraj
do 8. zvečer.

Govori se slovensko.

Dr. L. A. STARCE OPHTHALMOLOGIST

Odstirni vzroke očesnih nered-
ov, glavobola, nervoznosti z
ophthalmološko metodo in pra-
vimi očali.

URADNA KRIZPOGLED
BREZ OPERACIJE
URADNE URE: Od 10—12 op.
od 2—4 pop. od 6—8 zvečer.
Ob nedeljah in sredah od 10.
do 12 dopoldne.
5391 ST. CLAIR AVE.
Cleveland, O.

Postrežba z avtomobilom.

Kadar potrebujete avtomobil, naj-
sibo za krste, pogrebe in druge prilike.
za izlete, naročite ga vedno pri meni.
ker je točna postrežba noč in dan. Ce-
ne prav nizke. Najlepši in najboljši
avtomobil za vse slučaje. Sedaj stanu-
jem na

1123 Addison Rd.
kjer me dobite vsek čas.
JOSEPH VOVK.
Priporočam se tudi vsem ženinom
in nevestam za ob priliki poroke.
Princeton 245 (x-46)

NE BODITE BOLNI.

Moja kiropraktična adjustira-
nja vas ozdravijo in ohranijo
zdrave. Če ste poskusili vsako
drugo zdravstveno metodo brez
uspeha, tedaj vas prosim, da pri-
dete k meni za skrbno analizo
vaše bolezni. Kajti kiropraktika
nikdar ne zgleda, da se dožene
vzrok bolezni. Nasveti in preis-
kava ZASTOJ.

GEO. H. HANS, D. C.

doktor kiropraktike.
5115 ST. CLAIR AVE.
URADNE URE: od 10—12, od
2—4, od 6—8. Zenska po-
strežba.

LOT NAPRODAJ na Long Ave. v W.
Parku, 108 čevljev dolg in 40 širok,
blizu šole. Vpraša se na 6526 St. Clair
Ave. (80)

POZOR.

Priporočam se vsem rojakom, kdor
hoče imeti dobro in moderno postopje,
majhno ali veliko, ali kako popravilo,
dobro narejeno po vaši želji, naj se
zgleda pri mizararjih rokodelcih.
A. NOSAN & A. BAUDER,
1096 E. 64th St. (80)

NAPRODAJ.

hiša 8 sob, lot 45x210, na 1105 East
71st St. Cene skor da več. Prav mo-
derni hiša, 12 sob, garaža na 1250 E.
1st St. Cene skor da več.
Hiša 12 sob, 4 leta stara, 4 porči-
vne, elektrika, lot 40x140, cene
\$500, takoj \$3000. Rent \$80. Vse v
porze pri J. L. 1105 E. 74th St. (83)

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke

Sedaj živimo v času NEGOTOVOSTI in ZLORABE, vsak skuša postati hitro
bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod,
kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane zapreke starim izkuše-
nim in premožnim tvekanjem; kako bo pa malim neizkušenim začetnikom mogoče iz-
polniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljke se zadnji čas primeroma sedanjim razmeram v Evropi
dovolj hitro in zanešljivo izplačujejo.

Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugimi.

Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order, ali pa po New
York Bank Draft.

Frank Sakser

82 Cortlandt St.

New York, N. Y.

SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD IN TOČNA POSTREŽBA Z BOLNIŠKIMI VOZI

Genjenim rojakom
in družinom se pripo-
ročamo za vodstvo po
grebov. Točna, lepa
in poceni postrežba v
vseh slučajih. Na raz-
polago imamo udobne
bolniške vozove za
prepeljavanje bolni-
kov iz bolnišnice ali
v bolnišnico. Odprto
noč in dan, dobite nas
lahko vsak čas.

Se priporočamo na-
klonjenosti rojakov.

ZAKRAJŠEK & KAUŠEK

slovenska pogrebna in balzamista. 1105 Norwood Rd. naspr. sl. cerkve sv. Vida

PRINCETON 1735 W

ROSEDALE 4983

Zaupno zdravilo dela čudeže.

Skoro že trideset let se Trinerjeva zdravila rabijo z največjim zaupanjem. A
to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovalca zasluži popolno zaupa-
nje in čišlanje od strani številnih odjemalcev. Malo povišanje cen je sedanja
potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper
kraginjo na vseh številnih potrebnostih naših, a novi vijni davek nam je spod-
bil še zadnji steber in morali smo ceno nekoliko povišati. Vsak prijatelj Tri-
nerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanosti, ko moramo veliko več
plačati za potrebščine, in tudi lekarja stane veliko več, ni mogoče druginji v
okoli priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse
kar več plačajo za nje.

TRINERJEVO AMERIŠKO ZDRA- VILNO GRENKO VINO

torej ima tako zaupanje in vseh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje sta-
lišče. Izmed vseh bolezni jih je devetdeset odstotkov povzročenih in spčetih v
želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstrani iz notra-
njšine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen br-
log zlotvornih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so
prosti vsakovrstne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne
grenke koreninice ter krasno žareče rdeče vino. V zadevi zabasarnosti, nepre-
bavnosti, glavobola, polglavobola, nervoznosti, navadne slabosti, kakor tudi v
želodčnih neprilicah, ki rade nadlegujejo ženske ob premembni žitja ali rudarje
ali druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite tak lek, boste našli v
njem neprecenljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodere vselej v koren bolečine, zato pa je zlasti v slučaju protima, ali revma-
tisma, nevragije, lumbago, otrpelosti gležnjev in drugih, najpotrebnejša in
najhitrejša pomoč. Jako dobro je tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi
za drgnjenje živcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV ANTIPUTRIN

je izvrstno inpraj prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpi-
ranje grla in st; istotako za čiščenje ran, izpuščanje in drugih kožnih otvorov.
Dobí se v vseh lekarnah.

Naj novejša nagrada so dobila Trinerjeva zdravila na mednarodnih razstavah:
Gold Medal—San Francisco 1915, Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER,

MANUFACTURING CHEMIST.

1333-1343 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

KRESALO DUHOV.

Roman iz irskega življenja.

ANGLESKI SPISAL P. A. SHEEHAN.
PREVEL DAVORIN CIUHA.

Plutokrati, ne aristokrati! Temu naslovu bi delali sramoto; kajti kdo drugi je plemenit in imeniten, če ne ti, ki se posveti veliki nalogi, poiskati nečrne niti življenja, ter jih splete v preplete tkanine za svoj rod?

Nato so splavale njegove misli v dolino k najemnikom; mislil je: "Kako plemenito je v svojem uboštvi njih delavno, strogo življenje!" Že samo z ozirom na fizično stran svojega življenja se je pred njimi sramoval. V kolegiu je bil velikan, poln moči, in si je pri športnih tekmah priboril nagrade, dokler mu ni zdravnik prepovedal. Toda glej, kako hitro je omagal pod razmeroma lahkim delom! Kako lahko in urno so ti ljudje od zore do mraka gibal roko in živce, kite in mišice, ne da bi se kdaj utrudili. Ves njihov živčni in mišični sestav se je nahajal vsled božjega klica k delu v ubranem gibanju. Kako trde so bile njihove mišice, kako široka njih zapetja. Kadar so se morale naporno gibati, so se mišice in kite napenjale in prožile kakor bič. Na koži ni bilo madeža ne pege, v laheh ne skrčene kože; njihove roke so bile vsled dela trde in žuljaste, telesa dan za dnem okopana v znoju, a vsled tega spiranja, vsled gorkega zraka in neomadeževane čistosti življenja zdrava in čista. V primeru z mnogim znancom je bil domači sin velikan, in če bi primerjal hčer s Queen Bab, je bila kmečka deklica vsled svoje zdravja in moči prava amazonka. "Bodi blagoslovljeno delo!" je dejal. "Hvaljen naj bo rek: V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh!"

Toda — in pri tej misli mu je upadel pogum — kako naj se meri s temi naravnimi ljudmi in se podvrže dolžnostim, za katere bi bil moral biti utrjen že v rani mladosti. Kako bi se meril pudel s hrtom, kako naj se bori lenivec z levom? Ne, to je budalost. V svojem stanu bi bil moral ostati, živeti, kakor v njem živijo, in umreti, kakor umirajo v njem. "Vendar ne," si je dejal. "Tem grdim mislim ne morem pritrčiti. Prevzel sem nalogo in moram jo izpeljati."

Toda kako? Med temi ljudmi moram na vsak način najti oporišče, od tam jih bom dvignil na višjo stopnjo. Postavimo pa, da se že nahajajo višje od mene — fizično so že brez dvoma — kaj pa potem? Njihovih verskih nazorov si ni upal dotakniti. Kaj mu še ostane? Odgovor se je glasil: "Poseči moram v družabno in duševno življenje ljudstva. Ampak kako? Zdi se nemogoče! Naložil sem si delo velikana brez moči velikana in doživel bom poraz. Potem moram nazaj v svoj stan, kjer bom vsled svojega donkiohstva cilj več njih zabavljel. Treba samo opazovati Tolstega, moj vzgled! Kako ga zasmehujejo, kako odrekajo njegovi samoodpovedi resničnosti! Potomcem velja za zblaznelega mehužneža, ki se je sam veličal kot mučenec; smatrali ga bodo za učitelja, ki si ni upal izpolnjevati lastnih naukov, za idealista, ki je iskres svojega duha kresal v smodnik, imeli ga bodo za norca, ki je zletel v žrak z lastnim strelivom. In ti, ti hočeš biti v zameglenem irskem življenju prerok, ti hočeš najti nove poti! Ne, ti si samo sanjač!" Nato mu je bliskoma prišlo razsvetljenje: "Zrtvoval sem se vsaj za svojo idejo. Če ne morem biti drugim sol, vsaj sam nočem zginiti."

Napotil se je po hribu navzdol. Izvsemaš Debbie, ki je ostala, da se pogovori s sosedami, se je družina že vrnila. Mati se je sklanjala nad velikim kotlom, ki je visel na sa-jasti verigi nad ognjem. Mešala je svinjino in zelje. V drugem kotlu je vrel krompir. Oče in sin sta govorila na dvorišču. Mladenec se je razgret znošal radi pridige. Dva sosedata sta ga poslušala.

"Tega sploh ne moremo zdržati," je dejal Pierry. "Nič drugega kakor potrpije nje v Boga. Boljše bi bilo, če bi zaupali svojim močnim rokam. 'Najbolj temen čas je pred mrakom!' Zakaj ne prevzamejo vodstva duhovniki? Zakaj ne rečejo: Uprite se ko možje in ne hlinite se kakor psi!"

"Zato ker malo dalje vidi-jo nego ti!" je dejal oče. "Izobrazbo imajo, ki je ti nimaš, in Duha Gospodovega, ki jih vodi."

"Kako pa," je menil Pierry. "Da bi vsaj tako daleč videli, kakor je treba do jutri, in nam povedali, kaj naj storimo, če pridejo eksekutorji." "Pusti, naj jutrišnji dan skrbí zase!" je odvrnil starec. "Bog bo z nami jutri ravnotako dober kakor danes."

"Košček železa in perišče smodnika," je začel Pierry, a oče mu je zašepetal: "Pst!" — Gospod Maxwell je stopil na dvorišče.

Dasi je zapazil nenadni molk, vendar ni nič rekel. Trojica fantov se je razšla. Starec ga je nagovoril: "Zgodilo se ni nič posebne ga!"

"Nič," je odvrnil gospod Maxwell, ki je bil nekoliko vznemirjen radi sumničnega, s katerim so ga opazovali. "Svoje molitve ste seveda opravili na svoj način?" "Precej sem premišljeval. Včasih je tudi premišljevanje molitev."

"Prav imate. Ravnotako kakor mislim jaz in nam gospod župnik pravi, da je delo molitev."

"In Vaš župnik ima prav," je resno odvrnil gospod Maxwell. "Stari menihi so nam zapustili reklo: Laborare est orare; delo je molitev."

Sedli so k nedeljskemu kosilu. Da je manjkal Pierry, se niso brigali. Ob nedeljah je ponavadi šla mladina k metanju žoge ali na ples ter se je zadovoljila s kosilom, ki ga je imela pri znanjih. Pri obedu so molčali. Starec je bil zatopljen v misli, gospod Maxwell nemiren. Slučaj po slučaj mu je razodel, da ga ne smatrajo sebi enakega. Iz vsega je sklepal, da vse teži neka skrb, ki je niso marali zaupati. Seveda ni imel pravice, da bi radi tega tožil; če se pa ta zapreka nezaupanja ne odstrani, potem ostane njegova naloga nedovršena. Stal je na neznanih tleh in le en sam korak mu bi lahko postal usodepoln. Gospod Maxwell je položal dobro razumel. Prenagljati se ni smel. Ali naj čaka, da se stvari same razvijejo ali naj si pomaga z vprašanji? Trezen razsodek je svetloval čaka. A medtem, ko je molče zaužival jed, si je mislil: "Ti ljudje so vzeli mene, tuje, v hišo, delijo z menoj kosček kruha in ne stavijo težkih zahtev. Težka skrb jim gloje v srcu, a jaz..." Potisnil je krožnik in latvico od sebe in, uprši oči v steara, dejal:

"Kakor vidim, se nahajate v stiskah?"

Mož je nekoliko osupnil, položil nož in vilice na mizo in odgovoril:

"Nekoliko že. Pravzaprav smo vedno v stiskah, vendar bodi hvaljena volja božja."

Mati, ki je sedela pri og-

njišcu, je rahlo zakasljala. Debbie je plašno pogledala vanj.

"Nimam pravice," je dejal gospod Maxwell, "siliti se v Vaše tajnosti; če bi pa Vam mogel kako pomagati, lahko razpolagate z menoj."

"Zelo smo Vam hvaležni," je rekel Owen McAuliffe, "a nimamo pravice, obteževati z lastnimi skrbmi tuje rame."

"Mogoče pa bom videl dalje nego Vi," je menil gospod Maxwell, ki bi bil ljudem nad vse rad pomagal. "Videl sem že nekaj sveta in sam pretrpel že nekaj."

"Premladri ste še, da bi mogli imeti skrb. Toda saj ni nič na tem, če Vam povem, kar že cela vas ve. Najemnino dolgujemo za eno leto. Agent si je izposloval ukaz za rubežen, in ne vemo, kdaj pride eksekutor in nam zarubi vse, kar imamo."

"Hudo je," je sočutno dejal gospod Maxwell. "Kaj mislite storiti?"

"To me ravno skrbi. Pierry in fantje se hočejo eksekutorjem upreti in jih enkrat za vselej poučiti."

"Upreti?" je skrbno vprašal gospod Maxwell.

"Da, in potem pustiti zadevo pred porotnike."

"To pomeni prelivanje krvi in zapor."

"Da, in seveda potem Pierry ne ostane več tu; kadar pride iz zapora, pojde v Ameriko."

Stvar je slabo kazala. Pomenila je težko nesrečo za ubogo, pomilovanja vredno družino, ki bi se razbila. Gospod Maxwell je naslonil glavo med dlani in začel premišljevat. Po par hipih je vprašal:

"Ali ni nobenega izhoda?"

"Ne, nobenega, razen če se odtegnemo rubežni."

"To se pravi, odgnati moramo živino in vse, kar lahko prodajo."

"Da, to moramo; najboljši izhod je."

"Toda, potem Vas zapode iz hiše?"

"Ne, če to store, izgube sami ravnotako vse, kakor mi."

"In zakaj se ne odtegnete? Prepričaj se prelivanje krvi in od Vaše hiše se odvrne težka nesreča."

"To je res. A Pierry in fantje nočejo; stvar hočejo končati enkrat za vselej."

V tem je tičala težkoča, pri kateri si ni znal gospod Maxwell pomagati z vsem svojim znanjem. Družini je grozil popoln, neizogiben pogin. Čutil je ž njimi usmiljenje. Kmečko vprašanje je ležalo pred njim v vsej svoji nagoti in zahtevalo rešitve. Ravnotako je dobro uvidel, da je z uničenjem malega gospodarstva konec njegovi nalogi, ne da bi jo izpolnil; drugje ni mogel tako lahko začeti znova.

Po dolgem molku je rekel: "Koliko je treba? Kaj ho-če agent?"

"Dolžni smo dvanajst funtov," je odgovoril.

"Hotel sem mu dati sedem funtov — več nisem mogel vkup spraviti — in sem ga prosil odlaga, dokler ne prodamo sena in to malo pšenice. Vrgel mi je sedem bankovcev nazaj in drugi dan sem prejel od sodnije plačilni nalog s stroški. Nič ne bi rekel," je nadaljeval, "toda spomlad nam je poginilo par telet in zrebe; izkupiček bi bil za najemnino."

"Poslušajte," je dejal gospod Maxwell, naenkrat odločen. "Nasilstva moramo na vsak način preprečiti. Kje je Pierry?"

"Na plesu, ali morda v kovačnici, kjer zbira fante za jutri."

"Torej moramo odgnati živino."

"Prav, to je prav," je veselo vzkliknil starec in mati je pristavila: "Bog Vas blagoslovi!" Debbie ni rekla nič, videlo se ji je, kakor bi se ji odvzelo od srca težko breme.

"Toda" — je obotavljaje se menil oče.

"Kaj mislite?"

"Nedelja je, in morda ne-čete delati v nedeljo," se je glasil odgovor.

"To nič ne de. Če že prestopimo eno postavo, potem nič ne de, če napravimo isto z drugo. Od zgoraj bomo sicer laže dosegli odpuščanje."

"Dobro delo je, ker se mor da prepreči umor."

"Pojdite!" je dejal gospod Maxwell. "Ne smemo izgubljati časa. Pierry se ne vrne pred nočjo, in mi moramo prej dovršiti. Kaj naj odženi-m in kam moram?"

"Najlaže bi bilo za Vas, če odženete junici v goro k so-teski kjer ima živino Mike Ahern; čisto enaki sta in nihče drugi ju ne razloži kot Mike Ahern."

"Pa se lahko zanesete nanj?"

"Če se lahko zanesem? Ka-kor na lastnega brata."

In gospod Maxwell je šel in prestopil obenem sobotno in deželno postavo.

VII. Immemor sui.

Ko je gospod Maxwell stopal po hribu navzgor proti kraju, kjer se je pasla živina, si je mislil: "Če bi mi bil kdo pred enim mesecem rekel, da se bom danes jaz, blagorodni gospod, veleposestnik Robert Maxwell, ukvarjal z naklepom, kako bi prekršil po-stavo in red ter onemogočil povejle, ki je izšlo v imenu Njihovega Velikanstva, bi ga bil pri priči imenoval za pri-smodo. Po postavi je to, kar namerjam; obsojeno; pred mojo vestjo je delo hvalevre-dno. Kaj je prav? Ali je obo-je? Ali je zakon pravica ali naj je pravica zakon?"

Toda — kocka je padla. Gnal je telici po dolinici na deželno cesto, ki je vodila na goro. V roki je vihtel trnjevo korenino in vpil: "Ho! Ho! Jeho!", kakor je to prej slišal od ljudi. Do zajede, v ka-teri je ležal dvor Mike Aher-na, je bilo dobre tri milje. Ker se je dan že nagibal, je gospod Maxwell hotel, da bi hitro opravil in se vrnil še pred nočjo. Večji del pota je že imel za seboj in je rahlo žvižgal predse, ko sta naen-krat stopila dva moža iz za-movja in mu odločno zavpi-la, naj postoji. Bila sta orja-ška in močna in njuna obleka je gospodu Maxwellu razodevala, da ne pripadata kme-čkemu stanu. Eden je udaril živinčeti s šibo; odleteli sta v cestni jarek. Istčasno je de-jal:

"Hej, fant, kam ženete ži-vali?"

Gospoda Maxwella je tak nastop razburil, in odgovoril je ježno:

"To je moj posel! Kdo ste, da si upate ustavljati me na javni deželni cesti?"

Odločni nastop in izbrani govor sta moža presenetila: "Midva sva tu v imenu po-stave. Čigavi sta živinčeti in kam ju ženete?"

"Dokler sta v moji posesti, sta junici moji! Kam ju že-nem, je moja stvar. Pustite me, prosim, da grem svoja pota, ali pa bosta občutila po-sledice protipostavne rube-žni."

Dalje prihajajo.

POLJAKI V KRITIČNEM STANJU.

London, 1. julija. Poljaki so doživeli precejšen poraz pri Kijevu. Skoro tri divizije so uničene in se umikajo. Očividno je, pravi poročilo iz Moskve, da je rudeča armada prebila poljsko fronto.

Slovenski fant dobi takoj službo in dobro plačo v slovenski mlekariji. Vpraša se na 1166 E. 60th St. (82)

DRAGI ROJAKI!

Ker mi je znano, da je že vsakemu skoro potekla vin-ska kapljica, vam nazna-njam, da imam še precej ve-liko zalogo pristnega jabol-čnika "New York State Sweet Cider", katerega pro-dajam na malo ali debelo po ugodni ceni. Se priporočam.

FRANK KUHAJ,

3804-14 St. Clair ave. (82)

PREMOŽENJE NAD \$400.000.00.

Vložite svoj denar po..... 5% pri

SLOVENSKEM STAVBINSKEM in POŠOJILNEM DRUŠTVU

6313 St. Clair Ave.

Odperto tudi zvečer razven ob sredah.

V NAJEM SE ODDA GARAZA, primerna za velike avtomobile, lep prostor na 79. cesti. Vprašajte na 5512 Carry Ave. (81)

NAZNANILO.

Naznanjam članom društva Carniola, Tent 1288, The Maccabees, da sem se preselil iz 6110 St. Clair Ave. na 1152 E. 61st St. To je zadaj v hiši Mrs. Mihelčič. Prosim vse sobrate, da to upoštevajo. Z bratskim pozdravom, (80) John Tavcar, tajnik.

Sl. S. P. dr. Slovenija.

Predsednik Fr. Špelko 3504 St. Clair Ave. podpredsednik Louis Tomšič, 3017 St. Clair Ave., tajnik Jos. Gramc 1305 E. 43rd St. rač. tajnik Frank Hočvar, 1425 E. 39th St., blaginjak John Fortuna, 1425 E. 39th St., nadzornik blaginje: Frank Špelko, Alois Prelogar, 15513 Hale Ave., Anton Jarc, 1307 E. 39th St., dr. zdravnik Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Ave. (F-152)

GARAZA SE ODDA V NAJEM, vsa električna priprava. 1155 East 58th Street. (81)

POZOR.

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem se preselil iz 6206 Edna Ave. na 1075 E. 67th St. Priporočam se ob tej priliki rojakom, hlinim gospodar-tem za vse karpentarsko delo, najsiho nova stavba ali povečanje vaše hiše. Tudi smo pripravljeni za vsako popravilo pri hiši, po zmernih cenah in v va-šo zadovoljnost.

JOHN PAVLICH, slovenski stavbenik (88) 1075 E. 67th St. Princ. 1506-W

FANTJE SE SPREMEJO na stanovan-je in hrano. 6230 Carl Ave. (81)

ZAHVALA.

S. P. P. društvo Zvon, se zahvaljuje pevskim društvom za sodelovanje na prvem koncertu in iskrena zahvala občinstvu za tako obilno udeležbo, ko so nam pripomogli do boljšega uspeha. (80) Odbor

Ne čakajte.

Prostor na vseh boljših par-nikih je več tednov naprej raz-prodan, zato ne čakajte do zad-njega tedna, ako ste namenjeni potovati v stari kraj. V Vašo korist je, da se odločite za ta ali oni navedeni parnik in si pri-stor na njem za-arate. Mislite v naprej.

NEW YORK-DOBROVNIK TRST.

27. julija President Wilson
V začetku avgusta odpluje-ta parnik Argentina in Pano-nia, dan odhoda še dotedaj ni naznanjen.

NEW YORK-GENOA

17. julija Regina

NEW YORK-HAVRE —CHERBOURG.

17. julija Rochambeau

17. julija Imperator

21. julija La France

30. julija La Fayette

31. julija Aquitania

5. avgusta Mauretania

6. avgusta La Savoie

12. avgusta Imperator

14. avgusta La Touraine

14. avgusta K. A. Victoria

21. avgusta Rochambeau

20. avgusta La Lorraine

Navedeni vozni red je pod-vržen slučajnim spremembam. Pišite po cenik za posamezne parnike in razrede.

POTNI LISTI: —Potnikom preskrbimo potne liste in drugo, kar rabijo za potovanje.

IZ STAREGA KRAJA: je dosedaj prišlo v Ameriko že več slovenskih naseljencev, za katere sem jaz izdelal potrebne listine in katerim sem jaz poslal karte. Ako želite tudi Vi dobiti sem svoje sorodnike, mi pišite za tozadevna pojasnila.

Za nadaljna pojasnila se obr-nite na

LEO ZAKRAJSEK,

70-9th Ave, NEW YORK, N.Y.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

GLOBOKO užaljenega srca naznanjam sorodnikom, znanec in prijatelj, da mi je po dolgi bolezni zaved-no oči zatisnil moj nepozabni soprog

PETER NAGODE

v starosti 25 let. Pri društvu ni bil nobenem, ker ga zdravniki niso hoteli sprejeti radi srčne bolezni, zato so dobrosrčni rojaki izrekli, da smo ga spodobno pokop-pali, za kar vsem izrekam zahvalo, kakor tudi daroval-čim vencev in g. Grdini, g. Ponikvarju in splošno vsem, ki so ranjkega obiskali na mrtvaškem odru in v času bo-lezni.

Tebi, nepozabni soprog pa naj ti bo lahka ameriška zemlja!

Zalujoča soproga

VERA NAGODE in SINČEK.

HURD ROSEPEARL PLATE
NAJBOLJŠE PLATE ZA ZOBE NA SVETU.

Hurd Rosepearl plate za zobovje so najbolj znane na svetu v zobozdravstvu. Vaš prijatelj ne bo nikdar vedel, da imate napačne zobe. Ker te plate so enostavno naravnane.

DRETNJE ZOB BREZ BOLEČIN. Naši pacienti nimajo strahu, kadar se jim derejo zobe, ker se vrši to brez bolečine. Nas oddelek za "crown in bridge" je brez primere. Mi smo specialisti. Ne pozabite vprašati za naše cene, predno greste drugam. Mi vam pri-hranimo denar.

Dr. HURD, zobozdravnik

Odperto od 9. zj. do 8. zvečer. Euclid in 55. St. nad Gerr lekarno.

Pozor Slovenci!

VAM DOBRO ZNANI ROJAK

JOS. DEMSHAR,

ODPRE NOV URAD
v Knausovem poslopju

15. JULIJA, 1920.

Urad za gradenje novih stavb ter prodajo in nakupovanje zem-ljišč. Vsakdo, ki se obrne do nas, bo najbolje postrežen.

JOS. DEMSHAR,
6129 St. Clair Ave.

C&B DAILY BETWEEN CLEVELAND & BUFFALO

3 MAGNIFICENT STEAMERS 3

The Great Ship "SEANDREE" — "CITY OF ERIE" — "CITY OF BUFFALO"

CLEVELAND — Daily, May 1st to Nov. 15th — BUFFALO

Leave CLEVELAND — 9:00 P. M. — BUFFALO — 9:00 P. M.
Arrive BUFFALO — 7:00 A. M. — CLEVELAND — 7:00 A. M.

Connections at Buffalo for Niagara Falls and all Eastern and Canadian points. Railroad tickets reading between Cleveland and Buffalo are good for transportation on our steamers. Ask your travel agent or American Express Agent for tickets via C. & B. Line, New York and Buffalo. Rate—\$10.00 Round Trip, with 1 day return limit, for cars not exceeding 127 lb. weight.

Beautifully colored sectional puzzle chart of the Great Ship "SEANDREE" sent on request of five cents. Also ask for our 4-page pictorial and descriptive booklet free.

The Cleveland & Buffalo Transit Company
Cleveland, Ohio

"The Great Ship"
— the largest and most comfortable passenger steamer on inland waters of the world. Sleeping capacity, 1500 passengers.

FARE \$ 4.53

AKO ŽELITE KUPITI HIŠO za eno, NAPRODAJ HIŠA ZA DVE DRUŽINI dve ali več družin, obrnite se do Jos. PIKSA, 6717 Edna Ave. kjer boste po-šeno postreženi, ali pa pokličite po telefonu Princeton 978-W (81) sajite na 3613-15 E. 70th St. (80)